

MIROČ A.D., KLADOVO

**Napomene uz finansijske izveštaje
na dan 30.06.2023. godine**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE 30. jun 2023. godine

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Kao društveno preduzeće „Miroč“ Kladovo osnovano je 1955. godine. Aukcijska prodaja održana je 14.04.2005. godine. Akcionarsko društvo na malo i veliko „Miroč“ Kladovo, (skraćeno Miroč a.d. Kladovo) upisano je u registar 01.07.2005. godine rešenjem Agencije za privredne registre.

Prema podacima Centralnog registra hartija od vrednosti 30.06.2023. godine od ukupno 65.187 akcija većinski vlasnik je Marko Petrović poseduje 53.264 akcije ili 81,70954 %, Džambazović Dimitrije poseduje 6.094 ili 9,34849%, sopstvene akcije Miroč a.d. 1.864 akcije ili 2,85947%, i ostala fizička lica 3.965 akcija ili 15,43099 %.

Osnovna delatnost kojom se Društvo bavi je trgovina namalo i veliko, a pored toga registrovano je i za obavljanje sledećih delatnosti, davanje u zakup poslovnog prostora i spoljnotrgovinski promet.

Sedište društva je u Kladovu, ulica Kralja Aleksandra 1.

Matični broj Društva je 07129661, a poreski identifikacioni broj 100695914, šifra delatnosti 4711 – Trgovina na malo u nespecijalizovanim prodavnicama, pretežno hranom, pićima i duvanom.

Finansijski izveštaji za period 01.01.2023 – 30.06.2023. godinu, čiji su sastavni deo ove Napomene, odobreni su od strane Odbora direktora dana 02.10.2023. godine.

Na dan 30. jun 2023. godine Društvo je imalo 12 zaposlenih.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su obavezni da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu: „Zakon“, objavljen u „Sl. glasnik RS“, br. 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon), kao i u skladu sa ostalom primenjivom podzakonskom regulativom. Društvo kao malo pravno lice, ali javno akcionarsko društvo, primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Okvir), Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (IFRIC), naknadne imene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrena od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (Odbor), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem ministarstva od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u „Sl. glasnik RS“ br. 35 od 27. marta 2014. godine (u daljem tekstu: „Rešenje o utvrđivanju prevoda“) utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MRS i MSFI, Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje (Konceptualni okvir), usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Navedeni prevodi objavljeni u Rešenju o utvrđivanju prevoda ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere, kao i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je taj materijal sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31.12.2015. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljavani, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE 30. jun 2023. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (Nastavak)

Međutim, do datuma sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja, nisu bile prevedene sve izmene MRS/MSFI i IFRIC tumačenja koja su bila na snazi za godišnje periode koje počinju 01.01.2014. godine. Pored navedenog pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke, vrednovanja i obelodanjivanja koja u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MRS, MSFI i IFRIC tumačenja.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda, obelodanjeni su u Napomeni 2.2. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni, obelodanjeni su u Napomeni 2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu u primeni, obelodanjeni su u Napomeni 2.4.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda

- Izmene MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – izmene kojima se poboljšavaju obelodanjivanja fer vrednosti i rizika likvidnosti (revidiran marta 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 01. januara 2009. godine);
- Izmene MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Dodatni izuzeci za lica koja prvi put primenjuju MSFI (revidiran jula 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 01. januara 2010. godine);
- Izmene različitih standarda i tumačenja rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 16. aprila 2009. godine (MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 36, MRS 39, IFRIC 16 prvenstveno sa namerom uklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija u tekstu (izmene standarda stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine, a izmena IFRIC na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MRS 38 „Nematerijalna imovina“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MSFI 2 „Plaćanja akcijama“, izmene kao rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (revidiran u aprilu 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine) i izmene koje se odnose na transakcije plaćanja akcijama grupe zasnovane na gotovini (revidiran juna 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmene IFRIC 9 „Ponovna procena ugrađenih derivata“ stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine i MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje – Ugrađeni derivati (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 30. juna 2009. godine);
- IFRIC 18 „Prenos sredstava sa kupaca“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izveštavanje 2010. godine“ što predstavlja izmenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja“ (važi za prenos sredstava sa kupaca primljenih na dan ili posle septembra 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – ograničeno izuzeće od uporednih obelodanjivanja propisanih u okviru MSFI 7 kod lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MRS 24 „Obelodanjivanja o povezanim licima“ – pojednostavljeni zahtevi za obelodanjivanjem kod lica pod (značajnom) kontrolom ili uticajem vlade i pojašnjenje definisije povezanog lica (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: prezentacija“ – Računovodstveno obuhvatanje prečeg prava na nove akcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. februara 2010. godine);
- Dopune različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2010)“ rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno sa namerom otklanjanja neslaganja i pojašnjenja formulacija u tekstu (većina dopuna biće na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune IFRIC 14 „MRS 19 – Ograničenje definisanih primanja, minimalni zahtevi za finansiranjem i njihova interakcija“. Avansna uplata minimalnih sredstava potrebnih za finansiranje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- IFRIC 19 „Namirivanje finansijskih obaveza instrumentima kapitala“ na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti - Obelodanjivanja“- prenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 12 „Porezi na dobitak“ – odloženi porez: povraćaj sredstava koja su služila za obračun poreza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine);
- MSFI „Konsolidovani finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 12 „Obelodanjivanje učešća u drugim pravnim licima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 10, MSFI 11 i MSFI 12 „Konsolidovani finansijski izveštaji, Zajednički aranžmani i Obelodanjivanja učešća u drugim pravnim licima; Uputstvo o prelaznoj promeni (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 27 (revidiran 2011. godine) „Pojedinačni finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 28 (revidiran 2011. godine) „Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednička ulaganja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 13 „Merenje fer vrednosti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Državni krediti po kamatnoj stopi nižoj od tržišne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Netiranje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Prezentacija stavki ostalog ukupnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine);
- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ – Poboljšanja računovodstvenog obuhvatanja naknada po prestanku radnog odnosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2009. do 2011. izdata u maju 2012. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- IFRIC 20 „Troškovi otkrivke u proizvodnoj fazi površinskih rudnika“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje“ u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.
- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima“, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“, IFRIC 13 „Programi lojalnosti klijenata“, IFRIC 15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina“ i IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godinu, uz dozvoljenu raniju primenu;
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postojanja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“ – tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postojanja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ – poljoprivreda – industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u RS:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Presentacija“ – Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ MSFI „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ – Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MRS 39 „Finansijski instrumenti“ – Obnavljanje derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 32, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MSFI 40), radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE 30. jun 2023. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)

2.4. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ – Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 „Račun regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja“ - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ – prodaja ili prenos sredstava između investitora i njihovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 „Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije“. Dopune i izmene pojašnjavaju da matično društvo može biti izuzeto od obaveze da sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje ako je ono istovremeno zavisno lice investicionog društva, čak i ako investiciono društvo odmerava ulaganja u sva svoja zavisna lica po fer vrednosti u skladu sa MSFI 10. Kao rezultat ovih dopuna izmenjen je i i MRS 28 u cilju pojašnjenja izuzeća od primene metoda učešća (tj. zadržavanje merenja po fer vrednosti) koje važi za investitora u pridruženo lice ili zajednički poduhvat ukoliko je on zavisno lice investicionog društva koje odmerava svoja ulaganja u zavisna lica po fer vrednosti (dopune i izmene se primenjuju retroaktivno za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine uz dozvoljenu raniju primenu);
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

Izuzev kako je navedeno niže, finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI). Finansijski izveštaji su sastavljeni prema konceptu istorijskih troškova modifikovanom za revalorizaciju investicionih nekretnina i finansijskih obaveza čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha.

Društvo je sastavilo ove finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu koji zahteva da finansijski izveštaji budu pripremljeni u skladu sa svim MSFI kao i propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije. Imajući u vidu razlike između ove dve regulative, ovi finansijski izveštaji odstupaju od MSFI u sledećem:

Društvo je ove finansijske izveštaje sastavilo u formatu propisanom od strane Ministarstva finansija, koji nije u skladu sa zahtevima MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja.

2.5. Načelo stalnosti poslovanja

U poslovnoj 2022. godini, Društvo je ostvarilo poslovni dobitak od RSD 15.150 hiljada, odnosno neto dobitak u iznosu od RSD 13.653 hiljada (2021. godine: poslovni dobitak od RSD 12.726 hiljada, odnosno neto dobitak u iznosu od RSD 10.947 hiljada).

Shodno prethodno navedenim izvršenim i preduzetim aktivnostima kao i budućim planovima rukovodstvo Društva je finansijske izveštaje za poslovnu 2021. godinu sastavilo na osnovu načela stalnosti poslovanja („going concern“ konceptom), koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (Nastavak)****2.6. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja**

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da Rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 4.

2.7. Preračunavanje stranih valuta*a) Funkcionalna i valuta prikazivanja*

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje (funkcionalna valuta). Funkcionalna valuta, odnosno izveštajna valuta Društva je dinar, a izveštaji su prikazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naglašeno.

b) Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja preračunata su na njihovu dinarsku protivvrednost po srednjem kursu na dan bilansa stanja. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja koje nisu izmirene do kraja godine, iskazuju se u bilansu uspeha kao finansijski prihodi odnosno rashodi.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale pri izmirivanju obaveza ili naplati potraživanja u toku godine po kursu važećem na dan poslovne promene, iskazuju se u bilansu uspeha kao finansijskih prihodi odnosno rashodi.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Stalna imovina*a) Goodwill*

Goodwill predstavlja premiju koju je Društvo platilo iznad vrednosti prepoznatljive neto imovine zavisnog pravnog lica. Goodwill nastao prilikom sticanja zavisnih pravnih lica uključuje se u „nematerijalna“ sredstva, testira se godišnje kako bi se utvrdilo da li mu je umanjena vrednost i iskazuje se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.1. Stalna imovina (Nastavak)

b) Nematerijalna ulaganja

Početno vrednovanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja.

Nematerijalna ulaganja se nakon početnog priznavanja iskazuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvređenja. Na kraju poslovne godine preispituje se korisni vek trajanja svakog nematerijalnog ulaganja.

Amortizacija se vrši proporcionalnom metodom u toku korisnog veka upotrebe. U pogledu utvrđivanja i računovodstvenog evidentiranja obezvređenja nematerijalnog ulaganja, primenjuje se MRS 36 – Obezvređenje sredstava.

Osnovne stope amortizacije za pojedina nematerijalna ulaganja su sledeće:

Naziv	Stopa amortizacije
Licence i aplikacioni programi	15%
Ulaganja u razvoj	15%

c) Nekretnine, postrojenja i oprema

Početno vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme, koji ispunjavaju uslove za priznavanje sredstava, vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti, umanjena za bilo koje trgovinske popuste i rabate.

Naknadno vrednovanje nekretnina vrši se po osnovnom postupku, koji je predviđen u MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, odnosno po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu obezvređivanja.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava proporcionalnom metodom tokom procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava. Osnovicu za amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme čini fer, odnosno nabavna vrednost umanjena za preostalu vrednost ukoliko postoji. Korisni vek trajanja svake pojedinačne nekretnine, postrojenja i opreme preispituje se periodično.

Na kraju poslovne godine procenjuje se da li su nekretnine, postrojenja i oprema obezvređeni u skladu sa MRS 36 – Obezvređenje sredstava.

Osnovne stope amortizacije za pojedine grupe nekretnina, postrojenja i opreme su sledeće:

Naziv	Stopa amortizacije
Građevinski objekti	1,5 – 6%
Oprema	10 – 18%
Vozila	14,3 – 15,5%
Nameštaj	10 – 12,5%
Ostala oprema	12,5 – 20%

Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva koja imaju neograničen korisni vek upotrebe, kao npr. goodwill, ne podležu amortizaciji, a provera da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou. Za sredstva koja podležu amortizaciji provera da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti. Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.1. Stalna imovina (Nastavak)***d) Investicione nekretnine*

Početno vrednovanje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom vrednovanju, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Nakon početnog priznavanja, naknadno vrednovanje investicione nekretnine vrši se po modelu poštene vrednosti u skladu sa MRS 40 Investiciona nekretnina. Dobitak ili gubitak nastao zbog promene poštene vrednosti investicione nekretnine uključuje se u netodobitak ili gubitak perioda u kojem je nastao.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da se mogu pouzdano izmeriti. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada investicionu nekretninu koristi njen vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu, i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

e) Alati sitan inventar koji se kalkulatивно otpisuje

Kao stalno sredstvo priznaju se i podležu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara koji se kalkulatивно otpisuje i čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana.

Sredstva alata i inventara koja ne zadovoljavaju uslove iz stava 1. ovog člana iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

Za istovrstan alat i inventar koji se zajedno koristi pojedinačna vrednost se utvrđuje kao zbir pojedinačnih vrednosti svih istovrsnih alata i inventara.

f) Rezervni delovi

Kao stalno sredstvo priznaju se ugrađeni rezervni delovi, čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana. Takvi rezervni delovi, po ugradnji, uvećavaju knjigovodstvenu vrednost sredstva u koje su ugrađeni. Rezervni delovi koji ne zadovoljavaju uslove iz stava 1. ovog člana, prilikom ugradnje, iskazuju se kao trošak poslovanja.

g) Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica, učešća u kapitalu drugih pravnih lica, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, dati dugoročni krediti zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Početno priznavanje, kao i naknadno vrednovanje dugoročnih finansijskih plasmana vrši se po metodu nabavne vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je data za njih. U bilansu uspeha iskazuje se prihod od ulaganja samo u onoj meri u kojoj Društvo primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana sticanja. Deo iz raspodele koji se primi u iznosu koji je veći od takvog dobitka smatra se povraćajem investicije i iskazuje se kao smanjenje nabavne vrednosti investicije.

Početno priznavanje hartija od vrednosti koje se drže do dospeća vrši se po nabavnoj vrednosti koja predstavlja vrednost nadoknade koja je data za njih. Naknadno merenje hartija od vrednosti koje se drže do dospeća se vrši po diskontovanoj amortizovanoj vrednosti. Vlasničke hartije od vrednosti raspoložive za prodaju naknadno se vrednuju po poštenim tržišnim vrednostima u korist ili na teret sopstvenog kapitala.

Gubici po osnovu ulaganja u zavisna, povezana i druga pravna lica procenjuju se na datum sastavljanja finansijskih izveštaja, u skladu sa MRS 36 i priznaju se kao rashod u bilansu uspeha. Početno priznavanje i naknadno vrednovanje datih dugoročnih kredita vrši se po nabavnoj vrednosti, koja predstavlja vrednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno priznavanje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.2. Obrtna imovina***a) Zalihe*

Zalihe se računovodstveno obuhvataju u skladu sa MRS 2 Zalihe.

Zalihe materijala

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mere se po nabavnoj vrednosti ili po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Nabavnu vrednost ili cenu koštanja zaliha čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje (konverzije) i drugi troškovi nastali dovođenjem zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje.

Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje preduzeće može naknadno da povрати od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke. Procenu neto prodajne vrednosti zaliha materijala u slučaju zastarelosti, smanjenja vrednosti i sl. na datum svakog bilansa stanja vrši posebna komisija koju obrazuje Predsednik Upravnog odbora Društva. Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala, vrši se po metodi prosečne ulazne cene.

Zalihe robe

Zalihe robe se vode po prodajnim cenama. Obračun razlike u ceni vrši se tako da vrednost izlaza robe i vrednost robe na zalihama bude iskazana po metodi prosečne ponderisane cene.

Zalihe robe se u slučaju zastarelosti, smanjenja vrednosti i sl. na datum svakog bilansa stanja svode na neto prodajnu vrednost. Neto prodajna vrednost predstavlja procenjenju prodajnu vrednost umanjenu za procenjene troškove prodaje. Procenjeni troškovi prodaje zaliha robe, za potrebe svođenja ovih zaliha na neto prodajnu vrednost, utvrđuju se na bazi iskustvenog višegodišnjeg učešća ovih troškova u prihodima od prodaje robe. Utvrđivanje neto prodajne vrednosti vrši se za svaku stavku zaliha robe posebno. Procenu neto prodajne vrednosti zaliha robe vrši posebna komisija koju obrazuje direktor Društva.

b) Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao sredstvo namenjeno prodaji u skladu sa MSFI 5 Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti kroz prodajnu transakciju, a ne kroz nastavak korišćenja.

Da bi sredstvo bilo klasifikovano (priznato) kao stalno sredstvo namenjeno prodaji, pored uslova iz stava 1. ovog člana koji proističe iz definicije tog sredstva, potrebno je da budu ispunjeni još i sledeći uslovi:

- sredstvo mora biti dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju;
- prodaja sredstva mora biti jako verovatna u roku od jedne godine od dana priznavanja kao sredstva namenjenog prodaji. Ovaj uslov podrazumeva da se sačini plan prodaje ili donese odluka o prodaji sredstva i da se započne sa traženjem kupaca (javna prodaja, neposredni pregovori sa potencijalnim kupcima i sl.). Da bi prodaja sredstva bila jako verovatna mora postojati tržište za to sredstvo, a ponuđena cena mora biti razumno utvrđena, tako da omogućava prodaju sredstva u roku od godinu dana.

Sredstvo koje je otpisano (amortizovano), odnosno sredstvo čija je neotpisana (sadašnja, odnosno knjigovodstvena) vrednost beznačajna neće biti priznato kao sredstvo namenjeno prodaji. Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji meri se (iskazuje) po nižem iznosu od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje. Knjigovodstvena vrednost je sadašnja vrednost iskazana u poslovnim knjigama. Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, tj. tržišna vrednost na dan prodaje. Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva i koji ne obuhvataju finansijske troškove i troškove poreza na prihod. Troškovi prodaje odmeravaju se prema sadašnjoj visini, a ne prema visini koja se očekuje u momentu buduće prodaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.2. Obrtna imovina (Nastavak)***c) Kratkoročna potraživanja i plasmani*

Kratkoročna potraživanja od kupaca i kratkoročni finansijski plasmani priznaju se na osnovu računovodstvenog dokumenta na osnovu koga nastaje dužničko – poverilački odnos. Ako se vrednost u dokumentu iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili rashoda.

Otpis kratkoročnih potraživanja i finansijskih plasmana kod kojih postoji verovatnoća nenaplativosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana, otpis u celini ili delimično vrši direktnim otpisivanjem.

Indirektan otpis se utvrđuje za sva potraživanja od čijeg je roka za naplatu proteklo najmanje 60 dana pri čemu se ima u vidu starost potraživanja, ekonomski položaj i solventnost dužnika kao i nemogućnost naplate redovnim putem.

Indirektan otpis vrši se na osnovu odluke izvršnog direktora Društva, dok predloge za otpis u toku godine daju direktori organizacionih jedinica, a na kraju godine centralna popisna komisija / na osnovu procene službe prodaje / na predlog službe prodaje i sl.

d) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu.

Prekoračenja po tekućem računu klasifikovana su kao obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

3.3. Osnovni kapital

Inicijalno, osnovni kapital se iskazuje u visini procenjenog uloga u Društvo / odnosno čine ga uplaćeni kapital i upisani neuplaćeni kapital. Promene na osnovnom kapitalu vrše se isključivo prema pravilima propisanim Zakonom o privrednim društvima a sve promene na osnovnom kapitalu registruju se kod odgovarajućeg Registra.

Osnovni kapital iskazan u dinarima se ne menja prema promenama kursa EUR-a iako je u Registru upisana vrednost u evrima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

30. jun 2023. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Dugoročna rezervisanja

Rezervisanja za obnavljanje i očuvanje životne sredine, restrukturiranje i odštetne zahteve se priznaju: kada Društvo ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat prošlih događaja; kada je u većoj meri verovatnije nego što to nije da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava; kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze. Rezervisanja namenjena restrukturiranju obuhvataju penale zbog otkazivanja zakupa i isplate zbog raskida radnog odnosa sa radnicima. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, mala.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom. Povećanje rezervisanja zbog isteka vremena se iskazuje kao trošak kamate.

Dugoročnarezervisanjaobuhvatajurezervisanjapanaknadezaposlenima. Odmeravanje rezervisanja vrši se u iznosu koji predstavlja najbolju procenu izdatka na dan sastavljanja bilansa stanja koji je potreban za izmirenje budućih obaveza.

3.5. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti. Sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

3.6. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja se procenjuju po njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.7. Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit važećim u Republici Srbiji. Stopa poreza na dobit za 2022. godinu iznosi 15% i plaća se na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobit prikazanu u zvaničnom bilansu uspeha i korekcije definisane poreskim propisima Republike Srbije.

Poreski propisi Republike Srbije ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet, odnosno deset godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Važeće poreske stope na datum bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog datuma stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza iz dobiti koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, rezervisanja za otpremnine po osnovu MRS 19, rashoda po osnovu obezvređenja imovine, rashoda na ime javnih prihoda, neiskorišćenih poreskih kredita koji se prenose u naredni period i priznatih poreskih gubitaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.7. Porez na dobit (Nastavak)

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza iz dobiti koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte prenetog gubitka i poreskih kredita na poreski bilans Društva, koji se mogu prenositi, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala.

3.8. Primanja zaposlenih

Društvo nema sopstvene penzije fondove i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 30. jun 2023. godine.

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Nakon izvršenih uplata doprinosa, Društvo nema daljih zakonskih obaveza u pogledu budućeg plaćanja doprinosa ukoliko fond nema dovoljno sredstava da isplati sve beneficije zaposlenima koji su se penzionisali. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji se može refundirati ili u iznosu za koji se može umanjiti buduća obaveza za plaćanje doprinosa.

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju ili pri prestanku radnog odnosa po sili zakona zbog gubitka radne sposobnosti – u visini dve prosečne zarade koje je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u Društvu za mesec koji prethodi mesecu u kome se vrši isplata otpremnine, odnosno dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u privredi u Republici Srbiji prema poslednje objavljenom podatku nadležnog republičkog organa, ako je to za zaposlenog povoljnije.

Pored toga, Društvo je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od 50% -70% prosečne mesečne zarade isplaćene u mesecu koji predhodi mesecu u kome je doneta odluka o isplati. iznos od mesečne neto zarade za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Društvu što je prikazano u tabeli

Broj godina	Deo zarade
10	50%
20	60%
30	70%

Obračun i iskazivanje dugoročnih rezervisanja po osnovu otpremnina izvršeno je u skladu sa zahtevima MRS 19 - Naknade zaposlenima. Aktuarski dobiti i gubici priznaju se u celini u periodu u kome su nastali.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.9. Priznavanje prihoda**

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta u trenutku prelaska vlasništva i značajnih rizika vezanih za dati proizvod sa prodavca na kupca.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

Društvo ostvaruje prihode po osnovu prodaje u prometu na veliko i malo pretežno prehrambene robe i po osnovu pružanja usluga iz oblasti marketinga. Takođe, Društvo ostvaruje prihode i po osnovu zakupnine.

3.10. Priznavanje rashoda

Poslovni rashodi obuhvataju sve troškove nastale u vezi sa ostvarenim poslovnim prihodima i odnose se na troškove materijala, energije i goriva, troškove zarada i naknada zarada, amortizaciju, proizvodne usluge i nematerijalne troškove. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda).

3.11. Prihodi i rashodi kamata

Kamate nastale po osnovu plasmana i potraživanja iz poslovnih odnosa iskazuju se u okviru finansijskih prihoda u obračunskom periodu u kome su nastale.

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja obuhvataju se na sledeći način: troškovi pozajmljivanja koji se neposredno mogu pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstava klasifikovanog za pripisivanje troškova pozajmljivanja (sredstvo za koje je potrebno značajno vreme da bi se osposobilo za upotrebu, odnosno prodaju) kapitalizuju se kao deo nabavavne vrednosti tog sredstva, a svi ostali idu na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.12. Zakupi*Nekretnine, postrojenja i oprema*

Zakupi gde zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni zakupi. Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa (umanjena za stimulacije dobijene od zakupodavca) iskazuju se na teret bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Društvo uzima u zakup pojedine nekretnine, postrojenja i opremu. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Društvo suštinski snosi sve rizike i koristi od vlasništva, klasifikuje se kao finansijski zakup. Finansijski zakupi se kapitalizuju na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Odgovarajuće obaveze za zakupnine, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih troškova iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa tako da se dobije konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze za svaki period.

Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi finansijskog zakupa amortizuju se u toku perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa. Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva.

Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi u toku perioda trajanja zakupa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.12. Zakupi (Nastavak)***Pravo na korišćenje zemljišta*

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno u postupku statusne promene i/ili kao odvojena transakcija kroz isplatu trećoj strani tretira se kao nematerijalno ulaganje. Nematerijalno ulaganje ima neograničen korisni vek upotrebe i podleže revidiranju u pogledu umanjenja vrednosti na godišnjem nivou.

Pravo na korišćenje zemljišta stečeno kroz odvojenu transakciju isplatom lokalnim organima unapred za ceo period korišćenja tretira se ka nematerijalno ulaganje i otpisuje u toku perioda na koji je dobijeno na korišćenje.

3.13. Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko rezultata ranijih godina, u skladu sa MRS 8 – Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška, koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 2% ukupnih prihoda.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su identifikovane.

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni iznosi se mogu razlikovati od procenjenih.

U nastavku su prikazane ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostali izvori procenjivanja, neizvesnosti na datum bilansa stanja koje predstavljaju značajan rizik za materijalne korekcije iznosa pozicija bilansa stanja u sledećoj finansijskoj godini.

4.1. Amortizacija i stopa amortizacije

Procena korisnog trajanja veka imovine, opreme i nematerijalnih ulaganja zasniva se na istorijskom iskustvu na sličnim sredstvima, kao i na predviđenom tehničkom napretku i promenama u ekonomskim i industrijskim faktorima. Adekvatnost procene preostalog veka trajanja osnovnih sredstava se analizira jednom godišnje na osnovu trenutnih predviđanja.

4.2. Ispravka vrednosti potraživanja

Društvo obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja od kupaca i drugih dužnika na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, ako dužnici nisu u mogućnosti da izvrše plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređenja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo izaziva procene vezane za buduće ponašanje kupava i time izazvane buduće naplate.

4.3. Rezervisanja za sudske sporove

Generalno, rezervisanja su u značajnoj meri podložna procenama. Društvo procenjuje verovatnoću da se neželjeni slučajevi mogu dogoditi kao rezultat prošlih događaja i vrši procenu iznosa koji je potreban da se izmiri obaveza. Iako Društvo poštuje načelo opreznosti prilikom procene, s obzirom da postoji velika doza neizvesnosti, u određenim slučajevima stvarni rezultati mogu odstupat od ovih procena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

30. jun 2023. godine

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA (Nastavak)

4.4. Beneficije zaposlenih

Sadašnja vrednost obaveza za otpremnine za odlazak u penziju, jubilarne nagrade i neiskorišćene godišnje odmone utružuje se aktuarskom procenom. Aktuarska procena podrazumeva korišćenje pretpostavki vezanih za diskontnu stopu, predviđeni rast zarada, stopu smrtnosti i flukualciju zaposlenih. Pri određivanju odgovarajuće diskontne stope rukovodstvo Društva polazi od kamatne stope koja bi bila ekvivalentna stopi na obveznice Društva. Stopa smrtnosti je bazirana na javno dostupnim tablicama mortaliteta. Budući rast zarada baziran je na očekivanim stopama inflacije.

4.5. Fer vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Uprava Društva vrši procenu rizika i u slučaju kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Prema MSFI 13, Društvo odmerava fer vrednost imovine i obaveza koristeći pretpostavke koje bi učesnici na tržištu koristili prilikom određivanja cene imovine ili obaveze, pod pretpostavkom da tržišni učesnici deluju u svom najboljem ekonomskom interesu. Fer vrednost je cena koja bi bila naplaćena, odnosno plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji na primarnom ili najpovoljnijem tržištu na datum odmeravanja, po tekućim tržišnim uslovima, a nezavisno od toga da li je ta cena direktno uočljiva ili procenjena upotrebom druge tehnike procene.

Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Različiti nivoi fer vrednosti definisani su na sledeći način:

- Inputi nivoa 1 – su kotirane cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identičnu imovinu i obaveze kojima entitet ima pristup na datum odmeravanja. Pretpostavke inputa nivoa 1 se odnose na postojanje primarnog tržišta za imovinu ili obavezu ili, u odsustvu primarnog tržišta, najpovoljnije tržište za imovinu ili obavezu; i da li entitet može da realizuje transakciju za imovinu ili obavezu po ceni na tržištu na datum odmeravanja.
- Inputi nivoa 2 – su inputi koji nisu kotirane cene uključene u nivo 1 koje su uočljive za imovinu ili obavezu, bilo direktno ili indirektno. Ovi inputi uključuju sledeće: kotirane cene za sličnu imovinu ili obaveze na aktivnom tržištu, kotirane cene za identičnu ili sličnu imovinu ili obaveze na tržištima koja nisu aktivna, inputi koji nisu kotirane cene, ako su uočljivi za imovinu ili obaveze i inputi potkrepljeni tržištem.
- Inputi nivoa 3 – su neuočljivi inputi za imovinu ili obaveze, koje entitet razvija koristeći najbolje informacije raspoložive u datim okolnostima. Dakle, razmatraju se sve razumno raspoložive informacije o pretpostavkama tržišnih učesnika. Neuočljivi inputi smatraju se pretpostavkama tržišnih učesnika i ispunjavaju cilj odmeravanja fer vrednosti.

Rukovodstvo Društva smatra da neto knjigovodstvena vrednost odgovara fer vrednosti tih nekretnina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

Prihodi od prodaje robe se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>
	30.6.2023.
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	<u>9.226</u>
Ukupno	<u>9.226</u>

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga se odnosi na:

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	<u>3.443</u>	
Ukupno	<u>3.443</u>	

7. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Ostali poslovni prihodi se odnose na

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Prihodi od zakupnina	<u>14.438</u>	
Ukupno	<u>14.438</u>	

8. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavna vrednost prodane robe se odnosi na:

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Nabavna vrednost prodane robe	<u>7.020</u>	
Ukupno	<u>7.020</u>	

9. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Troškovi materijala, goriva i energije se odnose na:

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	<u>39</u>	
Troškovi goriva i energije	<u>3.638</u>	
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	<u>56</u>	
Ukupno	<u>3.733</u>	

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi se odnose na:

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	<u>4.383</u>	
Troškovi porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada	<u>664</u>	
Troškovi naknada po ugovoru o delu	<u>-</u>	
Ostali lični rashodi i naknade	<u>159</u>	
Ukupno	<u>5.206</u>	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Troškovi amortizacije se odnose na:

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Troškovi amortizacije	<u>1.000</u>	
Ukupno	<u>1.000</u>	

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Troškovi proizvodnih usluga se odnose na:

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Troškovi transportnih usluga	<u>108</u>	
Troškovi usluga održavanja	184	
Troškovi reklame i propagande	581	
Troškovi ostalih usluga	<u>869</u>	
Ukupno	<u>1.742</u>	

13. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Nematerijalni troškovi se odnose na:

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Troškovi neproizvodnih usluga	<u>551</u>	
Troškovi reprezentacije	34	
Troškovi premija osiguranja	63	
Troškovi platnog prometa	24	
Troškovi članarina	23	
Troškovi poreza	1.135	
Ostali nematerijalni troškovi	<u>98</u>	
Ukupno	<u>1.928</u>	

14. OSTALI PRIHODI

Ostali prihodi se odnose na:

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Prihodi od smanjenja obaveza	<u>35</u>	
Ostali nepomenuti prihodi	<u>401</u>	
Ukupno	<u>436</u>	

15. OSTALI RASHODI

Ostali rashodi se odnose na:

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Ostali nepomenuti rashodi	<u>3</u>	
Ukupno	<u>3</u>	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine

16. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema tokom perioda 01.01.- 30.06.2023. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<i>u RSD 000</i>					
	<u>Poljop. i ost. zemlj.</u>	<u>Građ. zemlj.</u>	<u>Građ. obj.</u>	<u>Oprema</u>	<u>Investic. nekr.</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrednost						
Stanje 01.01.2023. godine	1.534	21.857	114.443	3.716	106.783	248.333
Povećanja u toku godine	-	-	-	398	-	398
Prenos sa investicija u toku	-	-	-	-	-	-
30. jun 2023.	<u>1.534</u>	<u>21.857</u>	<u>114.443</u>	<u>4.114</u>	<u>106.783</u>	<u>248.731</u>
Ispravka vrednosti						
Stanje 01.01.2023. godine	-	-	65.564	2.314	-	67.878
Amortizacija tekuće godine	-	-	914	73	-	987
30. jun 2023.	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>66.478</u>	<u>2.387</u>	<u>-</u>	<u>68.865</u>
Neotpisana vrednost						
30. jun 2023.	<u>1.534</u>	<u>21.857</u>	<u>47.965</u>	<u>1.727</u>	<u>106.783</u>	<u>179.866</u>

17. ZALIHE

Zalihe se odnose na:

	<i>u RSD 000</i>
	<u>30.6.2023.</u>
Roba u prometu na malo	<u>5.267</u>
Stanje na dan 30. Jun	<u>5.267</u>
Plaćeni avansi za robu u zemlji	<u>3.355</u>
Stanje na dan 30. jun	<u>3.355</u>
UKUPNE ZALIHE	<u>8.622</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine

18. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Potraživanja po osnovu prodaje se odnose na:

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Kupci u zemlji	<u>4.571</u>	
Stanje na dan 30. jun	<u>4.571</u>	

19. POTRAŽIVANJA ZA VIŠE PLAĆEN POREZ NA DOBIT

Potraživanja za više plaćen porez na dobit se odnose na:

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak	<u>111</u>	
Stanje na dan 30. jun	<u>111</u>	

20. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Kratkoročni finansijski plasmani se odnose na:

	30.6.2023.	<i>u RSD 000</i>
Otkupljene sopstvene akcije namenjene prodaji ili ponišćavanju i otkupljeni sopstveni udeli namenjeni prodaji ili poništavanju	<u>3.199</u>	
Stanje na dan 30. jun	<u>3.199</u>	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
30. jun 2023. godine

21. KAPITAL I REZERVE

u RSD 000

	<u>30.6.2023.</u>
Akcijski kapital	65.187
Ostali osnovni kapital	380
Stanje na dan 30. jun	<u>65.567</u>
Zakonske rezerve	3.847
Statutarne i druge rezerve	20.706
Stanje na dan 30. jun	<u>24.553</u>
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	61.041
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	6.501
Stanje na dan 30. jun	<u>67.542</u>
UKUPNO	<u>157.662</u>

22. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze se odnose na:

u RSD 000

	<u>30.6.2023.</u>
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	6.900
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	35.197
Stanje na dan 30. jun	<u>42.097</u>

23. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja se odnose na:

u RSD 000

	<u>30.6.2023.</u>
Dobavljači u zemlji	113
Stanje na dan 30. jun	<u>113</u>

24. DEVIZNI KURSEVI

Devizni kursevi, utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, primenjeni za preračun pozicija bilansa stanja za pojedine glavne valute su:

u RSD

	<u>30.6.2023.</u>
EUR	117,2301
USD	107,8176

U Kladovu

Dana 02.10.2023. godine

Lice odgovorno za
 sastavljanje finansijskog izveštaja

Milena Pajić

Zakonski zastupnik

Marko Petrović